آغاز اصلاح صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی

علی نیازی معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار، با اشاره به اصلاح حدنصاب‌های سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی گفت: «برای توسعه این صندوق‌ها، باید چارچوب سرمایه‌گذاری متناسب با ماهیت بلندمدت آنها باشد. اصلاحات انجام‌شده با هدف افزایش انعطاف‌پذیری در مدیریت دارایی‌ها و فراهم کردن امکان استفاده از فرصت‌های متنوع بازار سرمایه صورت گرفته است.»

بر اساس اصلاحات ابلاغ‌شده، در صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی از نوع «صندوق در صندوق»، حداقل سرمایه‌گذاری در واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری از ۸۵ به ۸۰ درصد تغییر کرده است. همچنین دامنه سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها به انواع بیشتری از صندوق‌ها، از جمله صندوق‌های سهامی و اهرمی، صندوق‌های مبتنی بر کالا، صندوق‌های املاک و مستغلات، صندوق‌های پروژه و زمین و ساختمان و ابزارهای تأمین مالی خصوصی گسترش یافته است. حدنصاب سرمایه‌گذاری در سپرده‌های بانکی و اوراق بهادار با درآمد ثابت نیز از حداکثر ۱۵ درصد به حداکثر ۲۰ درصد تغییر کرده است. در صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی از نوع «در سهام» نیز حداقل ۸۰ درصد دارایی‌ها می‌تواند در چارچوب گروه‌های دارایی مجاز، شامل سهام و ابزارهای مرتبط، گواهی سپرده کالایی، واحدهای صندوق‌های املاک و مستغلات و پروژه و زمین و ساختمان و گواهی شراکت تأمین مالی جمعی سرمایه‌گذاری شود. در عین حال، حداقل ۵۰ درصد دارایی‌های این صندوق‌ها باید در سهام و ابزارهای مرتبط سرمایه‌گذاری شود. برای هر یک از گروه‌های دارایی نیز محدودیت‌های مشخصی در نظر گرفته شده است. نیازی با تأکید بر اهمیت تنوع‌بخشی به سبد سرمایه‌گذاری گفت: «این تغییرات به مدیران صندوق‌ها امکان می‌دهد متناسب با افق سرمایه‌گذاری و شرایط بازار، از ظرفیت گروه‌های مختلف دارایی استفاده کنند. هدف، فراهم کردن امکان مدیریت حرفه‌ای‌تر منابع و کاهش برخی محدودیت‌ها، در عین رعایت حدنصاب‌های مصوب و الزامات نظارتی ضروری است.» معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس با اشاره به ظرفیت صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی برای توسعه مزایای شغلی اعلام کرد: «این صندوق‌ها می‌توانند بستری برای برنامه‌ریزی مالی بلندمدت کارکنان باشند. کارفرمایان نیز می‌توانند با مشارکت در شکل‌گیری اندوخته بازنشستگی کارکنان، در کنار مزایای معمول شغلی، امکان برخورداری از یک برنامه پس‌انداز بلندمدت را برای نیروی انسانی خود فراهم کنند.» او افزود: «توسعه این صندوق‌ها علاوه بر کمک به برنامه‌ریزی مالی کارکنان برای دوران بازنشستگی، می‌تواند منابع بلندمدت‌تری را به بازار سرمایه هدایت کند. میزان اندوخته نهایی نیز به عواملی مانند میزان و استمرار واریزی‌ها، مدت سرمایه‌گذاری و عملکرد دارایی‌ها بستگی دارد و بازده سرمایه‌گذاری تضمین‌شدنی نیست.» صندوق‌های بازنشستگی تکمیلی ذیل بند ۱۹ ماده یک قانون بازار اوراق بهادار تشکیل شده‌اند، این صندوق‌ها با هدف ایجاد مزایای بازنشستگی تکمیلی برای کارکنان مجموعه‌های مختلف، ورود منابع باثبات و قابل برنامه‌ریزی به بازار سرمایه و تقویت دیدگاه بلندمدت در سرمایه‌گذاری فعالیت می‌کنند. رونمایی از نخستین صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی تکمیلی از ۸ شهریور ۱۴۰۲ آغاز شد. صندوق‌های «آتیه فولاد» با مدیریت شرکت سبدگردان آتیه توکا، «آتیه مفید» با مدیریت شرکت سبدگردان مفید، «اندوخته آگاه» با مدیریت شرکت سبدگردان آگاه، «اندیشه تأمین» با مدیریت شرکت سبدگردان اندیشه صبا، «زرین پارسیان» با مدیریت شرکت تأمین سرمایه لوتوس پارسیان و «کاریز» با مدیریت سبدگردان کاریزما، ۶ صندوق بازنشستگی تکمیلی فعال بازار سرمایه هستند.

افزایش پاداش گزارش گران ناهنجاری بازار سرمایه به یک میلیارد تومان

رییس اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه از موافقت شورای عالی بورس و اوراق بهادار با افزایش سقف پاداش نقدی گزارش گران ناهنجاری در بازار سرمایه از ۲ میلیارد ریال به ۱۰ میلیارد ریال (یک میلیارد تومان) خبر داد. بهاره شفیع‌زاده با اعلام اینکه پیش از این، مطابق مصوبه شورای عالی بورس در ۶ اسفند ۱۳۹۸، معادل ۱۰ تا ۳۰ درصد مجموع جرایم نقدی یا زیان احتمالی پیشگیری‌شده، تا سقف ۲ میلیارد ریال به گزارش گران پرداخت می‌شد، گفت: «سقف جدید با توجه به نرخ تورم سال‌های گذشته و با هدف تقویت مشارکت عمومی در شناسایی ناهنجاری‌ها تعیین شده است.» رییس اداره دیده‌بان سلامت بازار سرمایه با بیان اینکه گزارش تخلفات احتمالی در ۴ حوزه نهادهای مالی، ناشران، بازار اوراق بهادار و فضای مجازی از طریق سامانه دیده‌بان سلامت بازار سرمایه به نشانی (https://dideban.seo.ir) امکان‌پذیر است، اضافه کرد: «متقاضیان دریافت پاداش باید گزارش خود را به‌صورت با نام ثبت کنند. در غیر این صورت و ثبت گزارش بدون ذکر مشخصات، به دلیل احراز نشدن هویت گزارش‌گران، امکان پرداخت پاداش میسر نخواهد بود.» شفیع‌زاده تأکید کرد: «پرداخت پاداش پس از بررسی گزارش، احراز شرایط مقرر در دستورالعمل مربوط و تأیید هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار انجام می‌شود. اطلاعات هویتی گزارش‌گران نیز محرمانه می‌ماند.»

رشد ۱۲۲ درصدی ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی بورس

داده‌های آماری مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد در پایان مهر ۱۴۰۵ ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی به ۴۰ هزار و ۲۱۹ میلیارد تومان رسید. داده‌های این گزارش نشان می‌دهد ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی از ۱۸ هزار و ۱۰۶ میلیارد تومان در فروردین امسال به ۴۰ هزار و ۲۱۹ میلیارد تومان در مهر ۱۴۰۵ رسید. این داده‌های آماری نشان می‌دهد، ارزش دارایی سرمایه‌گذاران خارجی در پایان مهر امسال عمدتا به دلیل روند صعودی بازار و مزاد خرید نسبت به فروش سرمایه‌گذاران خارجی هم‌چنان روند صعودی داشته است. گزارش مدیریت نظارت بر بورس‌های سازمان بورس و اوراق بهادار، نشان می‌دهد؛ خالص ارزش خرید و فروش سرمایه‌گذاران خارجی به تفکیک محل تولد/ثبت در پایان مهر امسال ۲۴۱ میلیارد تومان خرید و عمدتا به جزایر کایمن، ایسلند، عراق، کویت، افغانستان و آلمان متعلق بوده است.

«تعادل» عوامل تأثیرگذار روی بازار سهام را بررسی می‌کند

بازار سهام گرفتار بلاتکلیفی

بورس دوباره به وضعیت قرمز رسید، خروج نقدینگی از بازار سهام هر روز ادامه دارد. در اصل بازار با غلبه عرضه بر تقاضا مواجه است و فضای منفی بر بازار سایه انداخته است. در شرایطی که انتظار می‌رفت بازار پس از اصلاح‌های اخیر بتواند بخشی از فشار فروش را جبران کند، ادامه‌دار شدن نگرانی‌ها و افزایش احتیاط میان فعالان بورسی باعث شده است تا خریداران با تردید بیشتری وارد معاملات شوند و فروشندگان مسیر بازار را تعیین کنند.

سرخ‌پوشی بورس را نمی‌توان صرفاً به کاهش قیمت چند نماد بزرگ یا عملکرد ضعیف برخی صنایع نسبت داد. آنچه امروز بیش از هر عامل دیگری بر رفتار معامله‌گران اثر گذاشته، مجموعه‌ای از ریسک‌های سیاسی، اقتصادی و انتظارات نامشخص نسبت به آینده است. به بیان ساده‌تر آینده بازار مبهم است و چیزی مشخص نیست و همین موضوع باعث شده که سرخ‌پوشی بازار تقویت شود.

یکی از عوامل اصلی تداوم فضای منفی در بازار سرمایه، ریسک‌های سیاسی و نگرانی از تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی است. بورس در مقاطع مختلف نشان داده که نسبت به اخبار سیاسی و تغییرات فضای دیپلماتیک حساسیت بالایی دارد. هر گونه افزایش تنش یا انتشار اخبار نگران کننده درباره آینده روابط خارجی، می‌تواند انتظارات سرمایه‌گذاران را تحت‌تأثیر قرار دهد و تصمیم‌گیری برای خرید سهام را به تعویق بیندازد. در چنین شرایطی، معامله‌گران ترجیح می‌دهند به‌جای پذیرش ریسک سرمایه‌گذاری در دارایی‌هایی که ارزش آنها به شرایط اقتصادی و سیاسی آینده وابسته است، با احتیاط بیشتری رفتار کنند. این احتیاط در عمل خود را به شکل کاهش تقاضا، افزایش تمایل به فروش و عقب‌نشینی خریداران از قیمت‌های پیشنهادی نشان می‌دهد.

نکته مهم این است که بازار سهام تنها به اخبار منفی واکنش نشان نمی‌دهد، بلکه بلاتکلیفی و نبود چشم‌انداز روشن نیز می‌تواند به عاملی برای تداوم رکود تبدیل شود. در واقع، گاهی سرمایه‌گذاران نه به دلیل وقوع یک اتفاق مشخص، بلکه به علت ناتوانی در پیش‌بینی شرایط آینده، از ورود سرمایه جدید به بازار خودداری می‌کنند.

نگرانی از آینده شرکت‌ها

در کنار متغیرهای سیاسی، وضعیت بازار ارز نیز یکی از عوامل اثرگذار بر تصمیم سهامداران است. نوسانات نرخ ارز از مسیرهای مختلفی بر عملکرد شرکت‌های بورسی اثر می‌گذارد و همین موضوع باعث شده است که معامله‌گران با حساسیت بیشتری تحولات این بازار را دنبال کنند.

افزایش نرخ ارز می‌تواند برای شرکت‌های صادرات‌محور و مجموعه‌هایی که درآمد ارزی دارند، اتفاق مثبتی به‌حساب آید؛ اما ماجرا اینجا تمام نمی‌شود. افزایش هزینه تأمین مواد اولیه، دشواری انتقال ارز، محدودیت‌های تجاری و تغییر سیاست‌های ارزی می‌توانند بخشی از مزیت رشد نرخ ارز را خنثی کنند. از سوی دیگر، شرکت‌هایی که وابستگی بیشتری به واردات دارند، ممکن است با افزایش بهای تمام‌شده و کاهش حاشیه سود مواجه شوند.

یکی دیگر از موضوعاتی که در تحلیل وضعیت بورس نباید نادیده گرفته شود، رقابت بازار سهام با بازارهای موازی است. زمانی که سرمایه‌گذار می‌تواند بدون پذیرش نوسانات شدید بازار سهام، از طریق سپرده‌های بانکی یا ابزارهای درآمد ثابت بازدهی مشخصی دریافت کند، طبیعتا برای ورود به بورس به انگیزه بیشتری نیاز خواهد داشت.

بازار سهام ذاتا با ریسک همراه است و سهامداران برای پذیرش این ریسک انتظار بازدهی بالاتری دارند؛ بنابراین، هرچه جذابیت ابزارهای کم‌ریسک بیشتر شود، بخشی از نقدینگی ممکن است از سهام فاصله بگیرد؛ به‌ویژه در شرایطی که چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها و وضعیت سیاسی کشور نیز با ابهام همراه باشد.

کمبود انرژی

یکی دیگر از مشکلات بازار سرمایه را می‌توان کمبود انرژی دانست. در حال حاضر بسیاری از صنایع بورسی برای تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده خود نیاز به تأمین مستمر انرژی، مواد اولیه و دسترسی به بازارهای فروش و امثال این موارد دارند. اختلال در هر یک از موارد می‌تواند به‌صورت مستقیم بر میزان تولید و سودآوری شرکت‌ها اثرگذار باشد. صنایع فولادی، پتروشیمی، پالایشی و معدنی از جمله گروه‌هایی هستند که شرایط تولید، دسترسی به زیرساخت‌ها و وضعیت صادرات در عملکرد آنها اهمیت زیادی دارد. محدودیت انرژی، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و مشکلات تأمین مواد اولیه می‌توانند برنامه‌های تولیدی شرکت‌ها را تحت‌تأثیر قرار دهند. یکی از مهم‌ترین پیامدهای تداوم فضای منفی در بورس، کاهش تمایل سرمایه‌گذاران به نگهداری سهام است. زمانی که بازار برای مدتی با فشار فروش مواجه می‌شود و نشانه روشنی از تغییر روند دیده نمی‌شود، بخشی از سهامداران ترجیح می‌دهند دارایی خود را نقد کنند و تا روشن‌تر شدن شرایط از ورود مجدد به معاملات خودداری کنند. عامل دیگری که می‌تواند روند نزولی بورس را تشدید کند، افزایش رفتارهای هیجانی در میان معامله‌گران است. در شرایط عادی، سرمایه‌گذاران با بررسی وضعیت مالی شرکت‌ها، چشم‌انداز صنایع و شرایط اقتصادی درباره خرید و فروش سهام تصمیم می‌گیرند؛ اما در دوره‌های پرریسک، اخبار و انتظارات کوتاه‌مدت می‌توانند جای تحلیل‌های بلندمدت را بگیرند.

بازار از دریچه معاملات

شاخص کل بورس در جریان معاملات اولین روز کاری هفته یعنی شنبه ۹ آبان‌ماه با افت ۱۲۸ هزار و ۷۴۷ واحدی، معادل ۱.۶۲ درصد، به سطح ۷ میلیون و ۸۳۸ هزار واحد عقب‌نشینی کرد. شاخص کل هم‌وزن نیز همسو با نماگر اصلی بازار، کاهش ۱۲ هزار و ۸۷۱ واحدی را تجربه کرد و با افت ۰.۵۸ درصدی در ارتفاع ۲ میلیون و ۱۹۶ هزار واحد قرار گرفت. ترکیب معاملات روز اخیر از برتری محسوس فروشندگان حکایت داشت. در پایان بازار، تعداد نمادهای منفی به ۶۱۹ نماد رسید، در حالی که تنها ۳۱۶ نماد توانستند در محدوده مثبت معامله شوند. این اختلاف نشان می‌دهد که فشار عرضه در طول معاملات گسترش پیدا کرده و بخش قابل توجهی از نمادهای بورسی با کاهش قیمت مواجه شده‌اند. در سمت دیگر بازار، ۳۱۴ نماد با صف فروش روبرو بودند و در مقابل، ۱۶۵ نماد صف خرید داشتند؛ بنابراین، باوجود برتری جریان فروش، همچنان بخشی از بازار با تقاضا همراه بود و نمی‌توان وضعیت معاملات را به‌صورت یکدست و بدون استثنا منفی ارزیابی کرد. با این حال، نسبت تعداد نمادهای منفی به مثبت نشان می‌دهد که کفه عرضه در معاملات روز اخیر سنگینی بیشتری داشته است. ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی در پایان دادوستدها به ۳۰ هزار و ۲۰۷ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات نیز ۵۶ میلیارد سهم ثبت شد. باوجود این میزان از گردش معاملات، خالص جریان پول حقیقی به منفی ۴ هزار و ۹۸۰ میلیارد تومان رسید که نشان‌دهنده خروج قابل توجه سرمایه از بازار سهام است. از سوی دیگر، سرانه خرید سهامداران حقیقی ۵۳ میلیون تومان و سرانه فروش آنها ۱۱۰ میلیون تومان بود. بر همین اساس، قدرت خرید منفی ۲.۰۹ به ثبت رسید. فاصله میان سرانه خرید و فروش نشان می‌دهد که فروشندگان با قدرت بیشتری در معاملات حضور داشته‌اند و تقاضای حقیقی نتوانسته است همگام با عرضه‌ها حرکت کند.

بر تری ۸۰۵ میلیارد تومانی سفارش‌های فروش

بررسی وضعیت سفارش‌های خرید و فروش در پایان معاملات نیز تصویر روشنی از برتری عرضه در بازار ارایه می‌دهد. ارزش سفارش‌های خرید به ۷ هزار و ۳۴۶ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان رسید، اما در طرف مقابل، سفارش‌های فروش ارزشی معادل ۸ هزار و ۱۵۱ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان داشتند. به این ترتیب، اختلاف میان سفارش‌های خرید و فروش به منفی ۸۰۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان رسید؛ موضوعی که از سنگین‌تر بودن سمت عرضه در تابلوی معاملات حکایت دارد.

هم‌زمانی برتری سفارش‌های فروش با افزایش تعداد نمادهای منفی و صف‌های فروش نشان می‌دهد که تقاضای بازار توان کافی برای جذب عرضه‌های موجود را نداشته است. هرچند در برخی نمادها همچنان نشانه‌هایی از حضور خریداران دیده می‌شود، اما بر آیند سفارش‌ها حاکی از آن است که فروشندگان در جریان معاملات روز اخیر دست بالاتر را داشته‌اند.

در کنار بازار سهام، صندوق‌های درآمد ثابت نیز روز مثبتی از نظر جریان نقدینگی پشت سر نگذاشتند. خالص ورود و خروج پول در این صندوق‌ها به منفی یک هزار و ۱۵۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان رسید که از خروج سرمایه از این بخش حکایت دارد.

نکته قابل توجه معاملات روز شنبه نیز، هم‌زمانی خروج نقدینگی از بازار سهام و صندوق‌های درآمد ثابت است. این اتفاق نشان می‌دهد که جریان پول حقیقی در هر دو بخش با خروج مواجه شده و سرمایه‌گذاران در مجموع تمایل کمتری به باقی ماندن در این دو ابزار سرمایه‌گذاری داشته‌اند.

به‌طور کلی این روزها مسیر ورود نقدینگی و همچنین اخبار می‌تواند مسیر آینده بازار سرمایه را تعیین کند. در اصل بازار سرمایه این روزها بیش از هر چیزی به اخبار وابسته است و این اخبار مسیر نقدینگی را تعیین می‌کند.

سودسازی خودرویی‌ها در نیمه نخست سال

گزارش‌های مالی شش ماهه شرکت‌های گروه خودرو و قطعات در سامانه کدال منتشر شده است؛ گزارش‌هایی که از تغییرات قابل توجه در وضعیت سودآوری شرکت‌های این صنعت حکایت دارند. بررسی عملکرد این گروه نشان می‌دهد در حالی که برخی نمادها توانسته‌اند رشد چشمگیری در سودآوری خود ثبت کنند، تعدادی از شرکت‌ها نیز با کاهش سود یا افزایش زیان مواجه شده‌اند. در این میان، خروج نمادهایی مانند خبهمن، خفناور، خمحرکه و خمهر از زیان‌دهی و ورود آنها به محدوده سودآوری، یکی از مهم‌ترین نکات صورت‌های مالی شش ماهه است. از سوی دیگر، ایران خودرو با وجود تداوم زیان، توانسته است از میزان زیان خالص خود بکاهد؛ اما افزایش زیان پارس خودرو و تغییر وضعیت خوساز از سود به زیان، همچنان نگرانی‌هایی درباره وضعیت مالی بخشی از خودروسازان و قطعه‌سازان ایجاد می‌کند.

بررسی صورت‌های مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ نشان می‌دهد عملکرد شرکت‌های گروه خودرو و قطعات را نمی‌توان یکسان ارزیابی کرد. در شرایطی که برخی شرکت‌ها رشد قابل توجهی در سود خالص و سود هر سهم داشته‌اند، وضعیت مالی تعدادی دیگر همچنان با چالش همراه است. به همین دلیل، ارزیابی عملکرد این صنعت مستلزم بررسی هم‌زمان میزان سود و زیان، تغییرات سودآوری نسبت به دوره مشابه سال قبل و وضعیت شرکت‌هایی است که هنوز نتوانسته‌اند از زیان خارج شوند.

کدام نمادهای خودرویی بیشترین رشد سودآوری را ثبت کردند؟

در میان شرکت‌های گروه خودرو و قطعات، برخی نمادها رشد قابل توجهی در سود خالص شش ماهه خود به ثبت رسانده‌اند. در صدر این فهرست، خرینگ قرار دارد که سود خالص آن نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۱۴۷ درصد افزایش یافته و به ۲،۸۴۰،۹۶۸ میلیون ریال رسیده است. سود هر سهم این شرکت نیز با رشد ۱۱۴۶ درصدی به ۲،۸۴۱ ریال افزایش پیدا کرده است. این میزان رشد، خرینگ را در میان نمادهای مورد بررسی به یکی از شرکت‌های دارای بیشترین افزایش سودآوری تبدیل می‌کند.

خچرخش نیز از دیگر شرکت‌هایی است که عملکرد قابل توجهی در دوره شش ماهه داشته است. سود خالص این شرکت با افزایش ۸۴۹ درصدی به ۳،۱۶۹،۸۹۲ میلیون ریال رسیده و سود خالص تلفیقی آن نیز با رشد ۵۰۴ درصدی، رقم ۳،۲۵۰،۶۲۳ میلیون ریال را ثبت کرده است. رشد سودآوری خچرخش نشان می‌دهد این شرکت در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، عملکرد مالی متفاوتی را تجربه کرده است.

در ادامه این فهرست، خمحور با رشد ۸۵۵ درصدی سود خالص قرار دارد. سود خالص این شرکت در شش ماهه منتهی به شهریور به ۲،۸۴۹،۶۰۳ میلیون ریال رسیده و سود هر سهم آن نیز ۴۵۱ ریال گزارش شده است. خنصیر نیز توانسته سود خالص خود را ۵۷۴ درصد افزایش دهد و به ۱،۰۰۷،۳۷۸ میلیون ریال برساند. سود هر سهم این شرکت در دوره مورد بررسی ۳۸۷ ریال بوده است.

خلنت نیز در جمع شرکت‌های دارای رشد قابل توجه سودآوری قرار می‌گیرد. سود خالص این شرکت با افزایش ۴۴۷ درصدی به ۳،۲۱۶،۳۹۲ میلیون ریال رسیده و سود هر سهم آن ۸۴۶ ریال گزارش شده است. در همین حال، خریخت با رشد ۳۴۳ درصدی سود خالص، رقم ۱،۹۳۴،۱۹۴ میلیون ریال را ثبت کرده و سود هر سهم آن به ۱۵۶ ریال رسیده است. خپویش نیز از دیگر نمادهای گروه است که در شش ماهه امسال افزایش قابل توجهی در سودآوری داشته است. سود خالص این شرکت با رشد ۲۶۲ درصدی به ۶،۱۰۷،۲۲۱ میلیون ریال رسیده و سود هر سهم آن ۱،۰۹۷ ریال گزارش شده است. مجموع این عملکردها نشان می‌دهد بخشی از شرکت‌های فعال در صنعت خودرو و قطعات توانسته‌اند سودآوری خود را نسبت به دوره مشابه سال قبل به‌میزان قابل توجهی افزایش دهند. با این حال، رشد درصدی سود به‌تنهایی برای قضاوت درباره وضعیت بنیادی شرکت‌ها کافی نیست و باید در کنار مبلغ سود خالص و سود هر سهم مورد بررسی قرار گیرد.

کدام شرکت‌های خودرویی از زیان به سود رسیدند؟

یکی از مهم‌ترین نکات گزارش‌های شش ماهه منتشر شده در سامانه کدال، تغییر وضعیت برخی شرکت‌ها از زیان‌دهی به سودآوری است. این تغییر در عملکرد خبهمن، خفناور، خمحرکه و خمهر مشاهده می‌شود؛ شرکت‌هایی که در دوره مشابه سال قبل زیان خالص شناسایی کرده بودند، اما در شش ماهه امسال توانستند صورت‌های مالی خود را با سود خالص به پایان برسانند.

گروه بهمن با نماد خبهمن در دوره شش ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۵ موفق به ثبت ۶،۲۵۴،۵۳۸ میلیون ریال سود خالص شده است. این در حالی است که سودآوری شرکت در دوره مشابه سال قبل در وضعیت منفی قرار داشت و ۸۲،۳۷۲ میلیون ریال زیان خالص گزارش شده بود. تغییر وضعیت مالی خبهمن در سود هر سهم نیز منعکس شده است؛ به‌طوری که سود هر سهم شرکت از یک ریال زیان به ۴۶ ریال سود رسیده است.

در نماد خفناور نیز تغییر وضعیت مشابهی مشاهده می‌شود. شرکت مهندسی صنعتی روان فن‌آور که در دوره مشابه سال قبل ۵۰،۷۰۸ میلیون ریال زیان خالص ثبت کرده بود، در شش ماهه امسال به سود خالص ۱۸،۶۵۲ میلیون ریالی رسیده است. سود هر سهم این شرکت نیز از ۵۰۷ ریال زیان به ۱۸۷ ریال سود تغییر کرده است.

صنعتی نیرو محرکه با نماد خمحرکه نیز توانسته است از زیان‌دهی خارج شود. این شرکت در شش ماهه سال گذشته ۲،۳۷۴،۹۲۸ میلیون ریال زیان خالص داشت، اما در دوره جاری ۱۶۶،۰۳۷ میلیون ریال سود خالص شناسایی کرده است. بر همین اساس، سود هر سهم خمحرکه نیز از ۴۱۴ ریال زیان به ۲۹ ریال سود رسیده است. در میان این شرکت‌ها، مهرکام پارس با نماد خمهر نیز تغییر وضعیت قابل توجهی را تجربه کرده است. این شرکت در دوره شش ماهه سال جاری ۳۵۹،۷۱۷ میلیون ریال سود خالص گزارش کرده؛ در حالی که زیان خالص آن در دوره مشابه سال قبل به یک میلیون و ۱۵ هزار و ۶۰۰ میلیون ریال می‌رسید. سود هر سهم خمهر نیز از ۱۵۳ ریال زیان به ۵۴ ریال سود تغییر یافته است.

خروج این چهار شرکت از زیان‌دهی، یکی از نکات مثبت عملکرد شش ماهه گروه خودرو و قطعات به شمار می‌رود. با این حال، برای ارزیابی میزان پایداری این تغییر باید عوامل موثر بر بهبود عملکرد مالی و امکان تداوم سودآوری در دوره‌های آینده نیز مورد توجه قرار گیرد.

ایران‌خودرو و پارس‌خودرو؛ دو مسیر متفاوت در تغییر زیان

در میان خودروسازان بزرگ، عملکرد ایران‌خودرو و پارس‌خودرو اهمیت ویژه‌ای دارد؛ چراکه صورت‌های مالی این دو شرکت همچنان از تداوم زیان‌دهی حکایت می‌کند، اما روند تغییر زیان آنها در شش ماهه امسال یکسان نبوده است.

ایران‌خودرو با نماد خودرو در دوره شش ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ۱۴۰۵، زیان خالص ۷۹،۲۸۱،۴۷۵ میلیون ریالی را گزارش کرده است. این رقم در مقایسه با زیان خالص ۱۳۲،۷۰۳،۰۳۲ میلیون ریالی دوره مشابه سال قبل، حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. زیان هر سهم شرکت نیز از ۵۲ ریال به ۳۱ ریال رسیده است.

بنابراین، اگرچه ایران‌خودرو همچنان نتوانسته است به سودآوری برسد، کاهش زیان خالص آن در مقایسه با سال گذشته از بهبود نسبی این شاخص مالی حکایت دارد. البته این تغییر به‌تنهایی به معنای برطرف شدن مشکلات مالی شرکت نیست و برای ارزیابی دقیق‌تر وضعیت آن باید سایر اجزای صورت‌های مالی نیز بررسی شود.

در مقابل، پارس‌خودرو با نماد خپارس در شش ماهه امسال افزایش زیان را تجربه کرده است. زیان خالص این شرکت از ۶۶،۹۳۹،۴۳۵ میلیون ریال در دوره مشابه سال قبل به ۹۱،۴۴۱،۲۷۷ میلیون ریال رسیده که نشان‌دهنده رشد حدود ۳۷ درصدی زیان است. هم‌زمان، زیان هر سهم پارس‌خودرو نیز از ۵۸۹ ریال به ۸۰۵ ریال افزایش یافته است. این ارقام نشان می‌دهد مسیر مالی پارس‌خودرو برخلاف ایران‌خودرو، با تشدید زیان آوری همراه بوده است. افزایش زیان خالص و زیان هر سهم، ضرورت بررسی دقیق‌تر وضعیت مالی این شرکت را برجسته می‌کند؛ به‌ویژه آنکه تداوم زیان‌دهی می‌تواند ارزیابی سهامداران از چشم‌انداز سودآوری شرکت را تحت‌تأثیر قرار دهد.

خوساز؛ تغییر وضعیت از سود به زیان

در کنار شرکت‌هایی که از زیان به سود رسیده‌اند، عملکرد صنعتی محورسازان ایران‌خودرو با نماد خوساز نیز قابل توجه است؛ شرکتی که برخلاف روند مثبت برخی نمادهای گروه، در شش ماهه امسال از سودآوری فاصله گرفته است. خوساز در دوره مشابه سال قبل ۲،۰۷۷ میلیون ریال سود خالص شناسایی کرده بود، اما در شش ماهه منتهی به شهریور ۱۴۰۵ با زیان خالص ۵۱۳،۷۷۵ میلیون ریالی مواجه شده است. زیان هر سهم این شرکت نیز ۴۵۹ ریال گزارش شده است.

تغییر وضعیت خوساز از سود به زیان، در کنار افزایش زیان پارس‌خودرو، نشان می‌دهد بهبود عملکرد مالی در گروه خودرو و قطعات فراگیر نبوده است. در واقع، در حالی که برخی شرکت‌ها توانسته‌اند وضعیت سودآوری خود را بهبود دهند، تعدادی دیگر همچنان با چالش‌های مالی مواجه‌اند.

عملکرد سایر نمادهای گروه خودرو و قطعات چگونه بود؟

بررسی گزارش‌های شش ماهه نشان می‌دهد تغییرات سودآوری به نمادهای یادشده محدود نبوده و سایر شرکت‌های گروه نیز عملکردهای متفاوتی را ثبت کرده‌اند. خزامیا با رشد ۱۱۰ درصدی سود خالص، به رقم ۱۶،۹۳۵،۸۴۹ میلیون ریال رسیده است. خدیزل نیز افزایش ۸۷ درصدی سود خالص را تجربه کرده و سود آن به ۱۱،۳۵۴،۸۶۱ میلیون ریال رسیده است. در نماد ختراک، سود خالص با رشد ۶۸ درصدی به ۳،۱۷۰،۷۲۰ میلیون ریال افزایش یافته و خکار نیز با رشد ۹۳ درصدی، سود خالص ۳،۸۱۸،۶۵۱ میلیون ریالی را گزارش کرده است.

خزر از دیگر نمادهای دارای رشد سودآوری است که سود خالص آن با افزایش ۱۷۷ درصدی به ۲،۲۸۶،۴۱۰ میلیون ریال رسیده است. در همین حال، خموتور با رشد ۱۲۰ درصدی سود خالص، رقم ۴،۶۰۰،۹۶۱ میلیون ریال را ثبت کرده و خفنر نیز با افزایش ۴۱۸ درصدی، به سود خالص ۶۹۳،۲۲۱ میلیون ریالی رسیده است. خگستر نیز توانسته سود خالص خود را ۳۷ درصد افزایش دهد و به ۶،۰۳۹،۹۳۰ میلیون ریال برساند. در نماد خشرق، سود خالص با رشد ۹۷ درصدی به ۱۰۴،۰۳۵ میلیون ریال رسیده است. این ارقام نشان می‌دهد تعدادی از شرکت‌های گروه در دوره مورد بررسی، بهبود سودآوری را تجربه کرده‌اند. با این حال، همه شرکت‌ها عملکرد مثبتی نداشته‌اند. خاور با کاهش ۷۶ درصدی سود خالص مواجه شده و سود این شرکت به ۵۷۴،۶۶۷ میلیون ریال رسیده است. خکمک نیز افت ۲۶ درصدی سود خالص را تجربه کرده و رقم سود آن به ۳۵،۳۸۹ میلیون ریال کاهش یافته است. با وجود این، سود خالص تلفیقی خکمک با رشد ۲ درصدی به ۵۲،۳۵۹ میلیون ریال رسیده است. در نماد ختوقا، سود خالص شرکت به ۸،۴۹۴ میلیون ریال رسیده که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۴۱۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. خکاوه نیز با رشد ۲ درصدی سود خالص، رقم ۱۷۲،۷۷۶ میلیون ریال را ثبت کرده و سود هر سهم آن سه ریال گزارش شده است.

نامه‌نگاری برای حذف نحوه محاسبه جدید نرخ خوراک پترو پالایشی‌ها

تسنیم | کانون نهادهای سرمایه‌گذاری خواستار حذف مصوبه هیات وزیران درباره نحوه جدید محاسبه قیمت خوراک پترو پالایش شد. کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران در نامه‌ای به معاون هماهنگی و نظارت اقتصادی و زیربنایی معاون اول رییس جمهور، خواستار حذف بند ۷ مصوبه ۵ مهر هیات وزیران درباره نحوه محاسبه قیمت خوراک تحویلی و فرآورده‌های نفتی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشی شد. براساس این گزارش با توجه به اهمیت صنعت پالایش نفت در تأمین فرآورده‌های اساسی و ارتباط آن با سایر بخش‌های اقتصادی، ثبات و پیش‌بینی‌پذیری سیاست‌های اقتصادی برای حفظ اعتماد فعالان اقتصادی و تقویت سرمایه‌گذاری ضرورت دارد. اجرای این بند می‌تواند بر آورد درآمدها و هزینه‌های آتی شرکت‌های پالایشی را با ابهام مواجه کند و با افزایش ریسک سرمایه‌گذاری، انگیزه فعالان اقتصادی برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای را کاهش دهد. حذف این بند می‌تواند به تقویت ثبات در محیط تصمیم‌گیری، حفظ اعتماد سرمایه‌گذاران و ایجاد چشم‌اندازی روشن‌تر برای فعالیت شرکت‌های پالایشی و پتروشیمی کمک کند.

چشم‌انداز بورس

صدای بورس | سولماز وزیرزاده، فعال بازار سرمایه نوشت: ارزیابی بازار سرمایه باید از سطح شاخص‌ها فراتر برود و به توان واقعی بنگاه‌ها در خلق سود و جریان نقد برسد. رشد شاخص الزاما نشان‌دهنده بهبود فراگیر بازار نیست؛ همان‌طور که افت قیمت‌ها نیز به‌تنهایی ارزندگی ایجاد نمی‌کند. تشخیص اصلاح یا تداوم صعود، نیازمند بررسی هم‌زمان شاخص کل و هم‌وزن، ارزش معاملات خرد با تعدیل تورم، جریان نقدینگی، گستردگی تقاضا و سودآوری شرکت‌هاست. بدون این مجموعه، اعلام یک روند قطعی می‌تواند تصمیم‌گیری را به خطا ببرد. در تحلیل نوسانات، باید میان تغییر سودآوری و تغییر انتظارات تمایز گذاشت. نرخ ارز، نرخ بهره، تحولات سیاسی و بازده بازارهای رقیب، هرکدام بر تصمیم سرمایه‌گذاران اثر می‌گذارند؛ اما پیامد آنها برای همه شرکت‌ها یکسان نیست. افزایش ارز زمانی به سود صادرکننده تبدیل می‌شود که تولید، حمل، فروش و وصول درآمد امکان‌پذیر باشد. تحریم کشتیرانی، هزینه بیمه، تخفیف فروش